

Görme filinin hakiki sahibi

Görmek Basit Bir Fiil Değildir

Görmek, insanın en kolay yaptığı fiillerden biri gibi görünür. Hâlbuki hakikatte görme; göz, beyin, sinir sistemi, ışık, retina, mercek ve görsel merkezlerin birlikte çalışmasıyla gerçekleşen son derece hassas bir hadisedir. İnsan sadece “bakıyorum” der; fakat o bakışın arkasında, akılları hayrette bırakan büyük bir sistem işler.

Işık Göze Ulaşır

Görme hadisesi, dış dünyadan gelen ışığın göze ulaşmasıyla başlar. Bu ışık önce gözün en dış kısmında bulunan korneaya gelir. Kornea, gelen ışığı kırarak gözün içine yönlendirir. Sonra ışık, göz bebeğinden geçer. Göz bebeği ise ortamdaki ışık miktarına göre büyür veya küçülür. Çok ışık varsa daralır, az ışık varsa genişler.

Mercek Işığı Odaklar

Göz bebeğinden geçen ışık, göz merceğine ulaşır. Mercek, ışığı retina üzerine doğru odaklar. Yakına ya da uzağa bakmamıza göre mercek şeklini değiştirir ve görüntünün netleşmesine yardım eder. Yani göz, sıradan bir pencere gibi değildir; ışığı ayarlayan, kıran, odaklayan ve görüntüyü hazırlayan harika bir cihaz gibidir.

Retina Görüntüyü Sinyale Çevirir

Işık, gözün arka kısmında bulunan retinaya düşer. Retina, ışığa duyarlı özel hücrelerle donatılmıştır. Çubuk hücreleri düşük ışıkta görmeye yardım eder. Konik hücreler ise renkleri ve ayrıntıları algılamamızı sağlar. Bu hücreler, gelen ışığı elektriksel sinyallere dönüştürür. Böylece dış dünyadaki görüntü, beynin anlayabileceği bir mesaja çevrilmiş olur.

Optik Sinir Mesajı Taşır

Retinada oluşan elektriksel sinyaller, optik sinir yoluyla beyne gönderilir. Optik sinir, göz ile beyin arasında adeta bir haberleşme hattı gibi çalışır. Her iki gözden gelen bilgiler, beyinde düzenlenir ve birleştirilir. Bu sayede insan, dünyayı tek ve bütünlüklü bir görüntü hâlinde algılar.

Beyin Görüntüyü Anlamlandırır

Göz sadece ışığı alır; fakat görmek sadece gözle bitmez. Asıl büyük işlem beyinde gerçekleşir. Sinyaller beynin arka kısmında bulunan oksipital loba, yani görme merkezine ulaşır. Beyin burada renkleri, şekilleri, hareketi, derinliği ve mesafeyi işler. Sonra bu bilgileri

hafıza ve tecrübelerle karşılaştırarak gördüğümüz şeyin ne olduğunu anlamlandırır.

İnsan Bu Fiile Sahip Çıkabilir mi?

Şimdi düşünelim: İnsan görme fiiline gerçekten sahiplik iddiasında bulunabilir mi? İnsan gözünü kendisi mi yaratmıştır? Korneayı ışığı kırarak şekilde kendisi mi ayarlamıştır? Göz bebeğine ışığa göre genişleyip daralma emrini kendisi mi vermektedir? Merceği netlik yapacak kabiliyette kendisi mi kurmuştur? Retinadaki hücreleri ışığı elektrik sinyaline çevirecek şekilde kendisi mi donatmıştır? Optik siniri, beyin merkezlerini ve görme algısını kendisi mi idare etmektedir?

Fiilin Hakiki Faili

İnsan bakmayı ister; fakat görme fiilini bütün şartlarıyla yaratan Allah'tır. Kul gözünü açar, yönelir, bakar; fakat ışığı göze ulaştıran, gözü ışığa uygun yaratan, retinayı çalıştıran, sinirleri vazifelendiren, beyne görüntüyü anlamlandırma kabiliyeti veren Allah'tır. İnsan fiilin hakiki sahibi değil, o fiile mazhar olan bir kuldür. Görme fiilinin hakiki faili ise Allah'tır.

Ayetin Hakikati

Nitekim Rabbimiz şöyle buyurur:

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

“Allah sizi de yaptıklarınızı da yaratmıştır.”

Sâffât Suresi, 37/96

Bu ayet, insanın hem kendisinin hem de fiillerinin Allah'ın yaratmasıyla meydana geldiğini bildirir. İnsan ister, Allah yaratır. İnsan bakmaya yönelir, Allah görme fiilini yaratır. İnsan gözünü açar; fakat gözü de, ışığı da, siniri de, beyni de, görme neticesini de yaratan Allah'tır.